

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

Фізична терапія при порушенні діяльності ендокринних систем
(назва дисципліни)

підготовки бакалавра (на базі диплому молодшого спеціаліста)
(назва освітнього рівня)

спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійної програми « Фізична терапія, ерготерапія»
(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Силабус навчальної дисципліни «Фізична терапія при порушенні діяльності ендокринних систем» підготовки “бакалавра”, галузі знань — 22 - охорона здоров'я, спеціальності — 227 - фізична терапія, ерготерапія, за освітньо-професійною програмою - фізична терапія, ерготерапія.

Розробник: Сітовський А.М., доцент, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Силабус навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри **фізичної терапії та ерготерапії**

протокол № 3 від 16.10.2020 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	22 «Охорона здоров'я», 227 «Фізична терапія, ерготерапія»; освітня програма: «Фізична терапія, ерготерапія»; освітній ступінь: «бакалавр»	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 150/5		Рік навчання – 2
		Семестр – 3-й
ІНДЗ: немає		Лекції – 14 год.
		Практичні, семінарські
		Лабораторні – 22 год.
		Індивідуальні
		Самостійна робота – 108 год.
Мова навчання		Українська
		Консультації – 6 год.
		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Сітовський Андрій Миколайович.

Науковий ступінь: кандидат наук з фізичного виховання і спорту.

Вчене звання: доцент.

Посада: доцент.

Контактна інформація: andrii.sitovskyi@eenu.edu.ua; 050-887-46-09.

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Навчальний курс за вибором студента циклу професійно орієнтованих дисциплін спрямований на оволодіння студентами спеціальними знаннями, методичними прийомами та практичними навиками терапевтичного втручання у комплексному процесі відновлення здоров'я, фізичного стану та працездатності при дисфункції ендокринних залоз. Узагальнюючи наукові і практичні дані, дисципліна розкриває суть завдань клінічного реабілітаційного менеджменту при ожирінні, дисметаболічному синдромі, подагрі, цукровому діабеті, що необхідно вирішувати в процесі

організації і проведення фізичної терапії, ерготерапії з даним контингентом, обґрунтовує ефективні методи реалізації цих завдань.

2. Пререквізити. Для вивчення курсу студенти повинні володіти базовими знаннями з анатомії, фізіології людини, патологічної анатомії й фізіології, біохімії.

Постреквізити. Отримані компетентності, за результатами вивчення даної дисципліни, є базисом для подальшого проходження клінічної практики за даними напрямками.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою курсу є формування навичок терапевтичного втручання у процесі організації, планування та проведення комплексних реабілітаційних заходів при дисфункції ендокринних залоз. Завдання курсу: практичне оволодіння методами фізичної терапії при дисфункції ендокринних залоз.

4. Результати навчання (компетентності).

ФК 1 Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх виконання і зв'язок з охороною здоров'я.

ФК 3 Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

ФК 4 Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

ФК 5 Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини

ФК 6 Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

ФК 7 Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії

ФК 8 Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії

ФК 9 Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

ФК 10 Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

ФК 11 Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

ФК 12 Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

ФК 13 Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

ФК 14 Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

ЗК 1 Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 4 Здатність працювати в команді

ЗК 8 Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 9 Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 11 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ПР 1 Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПР 2 Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПР 3 Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 5 Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПР 7 Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПР 8 Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПР 9 Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПР 10 Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (**додаток 2**).

ПР 12 Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПР 13 Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 14 Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР 16 Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 17 Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (**додаток 1**) та за потреби, модифікувати поточну діяльність

ПР 18 Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Лабораторні	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Фізична терапія при ожирінні та дисметаболічному синдромі						
Тема 1. Клініко-фізіологічне обґрунтування терапевтичного втручання при ожирінні та дисметаболічному синдромі.	15	2	4	8	2	ДС; ДБ / 4
Тема 2. Реабілітаційний менеджмент при ожирінні та дисметаболічному синдромі.	37	4	4	28		ДС; ДБ / 16
Разом поточний контроль за модулем 1.	52	6	8	36	2	ДС; ДБ; РМГ; РЗ / <u>20</u>
Модульна контрольна робота № 1.						МКР; Т / 20
Змістовий модуль 2. Фізична терапія при цукровому діабеті						
Тема 3. Клініко-фізіологічне обґрунтування терапевтичного втручання при цукровому діабеті.	15	2	4	8	2	ДС; ДБ / 2
Тема 4. Реабілітаційний менеджмент при цукровому діабеті.	35	2	4	28		РМГ; РЗ / 8
Разом поточний контроль за модулем 2.	50	4	8	36	2	ДС; ДБ; РМГ; РЗ / <u>10</u>
Модульна контрольна робота № 2.						МКР; Т / 20
Змістовий модуль 3. Фізична терапія при подагрі.						
Тема 5. Клініко-фізіологічне обґрунтування терапевтичного втручання при подагрі.	13	2	2	8	2	РМГ; РЗ / 2
Тема 6. Реабілітаційний менеджмент при подагрі.	35	2	4	28		РМГ; РЗ / 8

Разом поточний контроль за модулем 3.	48	4	6	36	2	ДС; ДБ; РМГ; РЗ / <u>10</u>
Модульна контрольна робота № 3.						МКР; Т / 20
Всього годин за курс:	150	14	22	108	6	ТР; РЗ; МКР; Т / 100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Тема 1. Клініко-фізіологічне обґрунтування терапевтичного втручання при ожирінні та дисметаболічному синдромі. Терапевтичні вправи (мета й завдання застосування, вплив на організм й обмін речовин, рухові режими). Фізіотерапія (мета застосування, вплив на організм, види фізичних чинників). Обґрунтування застосування занять на тренажерах та працетерапії (початок застосування, вплив на організм, тривалість застосування), режиму рухової активності та харчування.

Тема 2. Реабілітаційний менеджмент при ожирінні та дисметаболічному синдромі. Методика застосування терапевтичних вправ. Методика фізіотерапія. Методика занять на тренажерах та працетерапії. Комплексне застосування засобів фізичної терапії. Організація режиму рухової активності та харчування.

Тема 3. Клініко-фізіологічне обґрунтування терапевтичного втручання при цукровому діабеті. Терапевтичні вправи (мета й завдання застосування, вплив на організм й обмін речовин, рухові режими). Фізіотерапія (мета застосування, вплив на організм, види фізичних чинників). Обґрунтування застосування занять на тренажерах та працетерапії (початок застосування, вплив на організм, тривалість застосування), режиму рухової активності та харчування.

Тема 4. Реабілітаційний менеджмент при цукровому діабеті. Методика застосування терапевтичних вправ. Методика фізіотерапія. Методика занять на тренажерах та працетерапії. Комплексне застосування засобів фізичної терапії. Організація режиму рухової активності та харчування.

Тема 5. Клініко-фізіологічне обґрунтування терапевтичного втручання при подагрі. Терапевтичні вправи (мета й завдання застосування, вплив на організм й обмін речовин, рухові режими). Фізіотерапія (мета застосування, вплив на організм, види фізичних чинників). Обґрунтування застосування занять на тренажерах та працетерапії (початок застосування, вплив на організм, тривалість застосування), режиму рухової активності та харчування.

Тема 6. Реабілітаційний менеджмент при подагрі. Методика застосування терапевтичних вправ. Методика фізіотерапія. Методика занять на тренажерах та працетерапії. Комплексне застосування засобів фізичної терапії. Організація режиму рухової активності та харчування.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне навчання / стажування, участь у змаганнях, предметних олімпіадах, конференціях, волонтерській роботі за дорученням кафедри чи деканату) навчання може відбуватись в он-лайн формі з використанням відповідних ресурсів.

У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн-курсах, які дотичні до тем дисципліни, можливе зарахування певної кількості годин, відповідно до [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час модульних контрольних робіт і складання іспитів та інших контрольних форм перевірки заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів); мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних та виконання лабораторних завдань в процесі заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Крайні терміни складання / перескладання встановлює деканат.

Розподіл балів та критерії оцінювання

Поточний контроль (мах = 40 балів)						Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		МКР 1	МКР 2	МКР 3	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	20	20	20	100
4	16	2	8	2	8				

V. Підсумковий контроль

Підсумкова оцінка формується автоматично, в балах за всі види навчальної діяльності, як сума балів за поточний контроль разом по змістових модулях 1-3 (мах 40 балів) та модульних контрольних роботах 1-3 (мах 60 балів). У разі якщо студент хоче отримати більшу суму балів від автоматично сформованої, або в результаті незадовільної автоматичної оцінки, студент складає залік.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

1. Восстановительная медицина / под ред. В.Г. Лейзерман, О.В. Бугровой, СИ. Красикова. – Ростовн/Д: Феникс, 2008. – 411 с.
2. Залози внутрішньої секреції та обмін речовин: Опорний конспект лекцій / Уклад Швайко С.Є., Пикалюк В.С., Дмитроца О.Р., Шевчук Т.Я., Поручинська Т.Ф., Поручинський А.І., Комшук Т.С. – Луцьк, 2009. – 424 с.
3. Медицинская реабилитация : учебн. для студ. и врачей / под ред. В.Н.Сокрута, Н.И.Яблучанского. – Славянск: «Ваш имидж», 2015. – 576 с.
4. Медицинская реабилитация при основных заболеваниях терапевтического и неврологического профиля: учеб.-метод. пособие к практическим занятиям по медицинской реабилитации для субординаторов-терапевтов 6 курса лечебного факультета медицинских вузов / В. Я. Латышева [и др.]. – Гомель: учреждение образования «Гомельский государственный медицинский университет», 2012. – 152 с.
5. Физическая реабилитация : учеб. для студ. высш. учебн. заведений / Бирюков А. А., Н. М. Валеев, Т. С. Герасева [и др.]; под. ред. С. Н. Попова. – изд. 3-е. – Ростов Н/Д : «Феникс», 2005. – 608 с.

Додаткова:

6. Фізична реабілітація при захворюваннях ендокринної системи та обміну речовин : анот. бібліогр. покажч. друкованих та електронних видань трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 46 с.
7. Клиническая эндокринология : руководство / под ред. Н.Т.Старковой. – СПб: Питер, 2002. – 576 с.

Інтернет ресурси:

1. Репозитарій спеціальності 227 "Фізична терапія, ерготерапія" – <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=799>
2. Глосарій спеціальності 227 "Фізична терапія, ерготерапія" – <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=801>
3. Українська Асоціація фізичної терапії – <https://physrehab.org.ua/uk/home/>
4. Медичні шкали – <https://medical-club.net/uk/medicinskie-shkaly/>
5. Всесвітня організація охорони здоров'я – <https://www.who.int/ru>